

Z A K O N

O IZMENI ZAKONA O PRIVREDNIM KOMORAMA

Član 1.

U Zakonu o privrednim komorama ("Službeni glasnik RS", br. 65/2001, 36/2009 i 99/2011 – dr. zakon) član 9. menja se i glasi:

„Član 9.

Članovi Privredne komore Srbije su svi subjekti iz člana 8. ovog zakona koji imaju sedište, odnosno obavljaju delatnost na teritoriji Republike Srbije.

Članovi Privredne komore Vojvodine su svi subjekti iz člana 8. ovog zakona koji imaju sedište, odnosno obavljaju delatnost na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine.

Članovi Privredne komore Kosovo i Metohija su svi subjekti iz člana 8. ovog zakona koji imaju sedište, odnosno obavljaju delatnost na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija.

Članovi Privredne komore Beograda su svi subjekti iz člana 8. ovog zakona koji imaju sedište, odnosno obavljaju delatnost na teritoriji Grada Beograda.

Članovi regionalne komore su svi subjekti iz člana 8. ovog zakona koji imaju sedište, odnosno obavljaju delatnost na području opština za koju je osnovana.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 6. Ustava Republike Srbije, prema kojoj, pored ostalog, Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište i pravni položaj privrednih subjekata.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o privrednim komorama („Sl. glasnik RS“, broj 36/2009), koji je donet po hitnom postupku, uređen je sistem u kom, ukidanjem obaveznog članstva u komorskom sistemu, privrednici gube sistemsku podršku u poslovanju i svog legitimnog zastupnika pred donosiocima odluka, a država odnosno lokalna samouprava sagovornika, partnera i reformatora poslovnih procesa.

Još uvek nisu se stekli uslovi da se ukine obavezno članstvo u komorskom sistemu u Srbiji. Ovo je naročito značajno za period tranzicije u kom se veliki broj privrednih subjekata nalazi pred izazovima iz kog razloga im je potreban ravnopravan partner koji se zalaže za sistemski rešenja koja unapređuju sveukupni privredni ambijent. Privredne komore su predstavnici privrede za teritoriju za koju su osnovane i jedan od osnovnih ciljeva komora je **zaštita interesa svih privrednih subjekata**, a naročito malih i srednjih preduzeća i preduzetnika.

Komore se osnivaju sa ciljem da zastupaju, promovišu i štite zajedničke interese svih svojih članova. U svom radu komore treba da usaglašavaju i mire različite strukovne, regionalne i pojedinačne interese svojih članova. Komore odluke donose imajući u vidu interese privrede Srbije kao celine.

Opređeljujući se za javnopravni karakter komora, Republika Srbija je jasno izrazila svoj interes za postojanjem posebnih, razvijenih i stabilnih institucija sa jasno definisanim zadacima i ciljevima i na taj način je sebi obezbedila legitimnog partnera, putem koga će i sama uspešnije ostvarivati svoje funkcije, a posebno u domenu razvoja privrede i preduzetništva. Opređeljenje da se komori poveri vršenje javnopravnih ovlašćenja, nedvosmisleno ukazuje na potrebu prihvatanja zakonskog modela osnivanja komora.

Čist zakonski model osnivanja privrednih komora podrazumeva i prihvatanje sistema obaveznog članstva u privrednim komorama. Ideja osnivanja ovih komora je u tome da **one zastupaju zajedničke interese svih privrednih subjekata pred državnim organima, a to je moguće samo ako su svi privredni subjekti članovi komore.**

Rad, osnivanje i organizovanje privrednih komora prema Zakonu o privrednim komorama zasniva se na principima: zakonitosti, javnosti, ravnopravnosti članova, zakonskog osnivanja komora, teritorijalnosti komorskog organizovanja, strukovnog organizovanja, jedinstvenog komorskog organizovanja, obaveznog članstva i međukomorske saradnje.

Samostalnost i nezavisnost su preduslovi za uspešan rad komore s tim da se pod samostalnošću podrazumeva da svaka komora ima svoje organe, imovinu, naziv, sedište, zastupnike, pečat, unutrašnje akte, i sl., dok se nezavisnost komore vezuje za autonomnu volju komore koja ne zavisi od volje bilo kog drugog lica.

Postojeći komorski sistem u Republici Srbiji korenspondira sa zakonima zemalja EU i to zakonima Nemačke, Austrije, Francuske, Italije, Holandije, Španije,

Grčke, Luksemburga itd. i kako tranzicija u Republici Srbiji nije završena, nisu se stekli uslovi za uspostavljanje komorskog sistema na drugačijim osnovama.

Iz navedenih razloga komore treba da budu razvijene institucije savremenog komorskog sistema sa jasno definisanim zadacima, ciljevima i javnim ovlašćenjima koji odgovaraju realnim potrebama privrede i odražavaju strukturu privrede regiona, odnosno aktivno učestvuju u razvoju regiona i pružaju podršku razvoju lokalne samouprave.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1 - Ovim članom predlaže se da su članovi Privredne komore Srbije, Privredne komore Vojvodine, Privredne komore Kosovo i Metohija, Privredne komore Beograda svi subjekti iz člana 8. Zakona o privrednim komorama koji imaju sedište, odnosno obavljaju delatnost na teritoriji Republike Srbije, Autonomne pokrajine Vojvodine, Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija, odnosno Grada Beograda, a da su članovi regionalne komore svi subjekti koji imaju sedište, odnosno obavljaju delatnost na području opština za koju je osnovana.

Član 2 - Ovim članom predviđeno je stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog Zakona nije potrebno obezbeđivati dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA PROPISA

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o privrednim komorama („Sl. glasnik RS“, broj 36/2009) uveden je sistem neobaveznog članstva u dosadašnjem komorskom sistemu u Srbiji.

Mnogi učesnici u postupku donošenja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim komorama („Sl. glasnik RS“, broj 36/2009) imali su i tada primedbe da se u Srbiji nisu stekli uslovi da se u privredni sistem, pored zakonskog osnivanja privrednih komora, uvodi i drugi, paralelan način osnivanja komora.

U periodu tranzicije, u kojoj se nalazi i Srbija, privrednim subjekatima neophodan je partner koji se zalaže za systemska rešenja koja unapređuju sveukupni privredni ambijent. Privredne komore, kao neprofitne organizacije, su predstavnici privrede za teritoriju za koju su osnovane i jedan od osnovnih ciljeva komora je **zaštita interesa svih privrednih subjekata**, a naročito malih i srednjih preduzeća i preduzetnika.

Osnovne karakteristike komora sa obaveznim članstvom, koje im time povećava odgovornost u radu, ali i omogućava partnerski odnos sa državnim organima, su:

- **potpuna reprezentativnost svih interesa,**
- **ravnopravnost svih privrednih subjekata unutar komore i**
- **karakter javnopravne institucije kroz vršenje javnih ovlašćenja.**

Javnopravni karakter privrednih komora ogleda se u vršenju javnih ovlašćenja koja su joj poverena zakonom, kao što je izdavanje potvrda, uverenja i drugih isprava: o bonitetu; poslovno-tehničkoj osposobljenosti pravnog lica; upisu u registar prevoznika; da se roba ne proizvodi u zemlji; ispunjenosti uslova za vršenje javnog prevoza; referentne liste; o poreklu robe; TIR karnetima; uverenja koja prate robu pri uvozu i izvozu; potvrda o upisu u Listu zainteresovanih izvođača građevinskih radova

radi učešća u postupku javnih nabavki; potvrda da je privredno društvo ili drugo pravno lice jedini ponuđač predmeta javne nabavke u zemlji i dr.

Ekonomski najrazvijenije zemlje u Evropi (Nemačka, Italija, Austrija, Francuska i Španija), kao i brojne zemlje u tranziciji, svojim zakonima su uspostavile sistem obaveznog članstva i pre detaljne analize prednosti i nedostataka drugačijeg regulisanja, kao i svih posledica po vršenje javnih ovlašćenja za koje ne postoji alternativno rešenje, korisno je usvojiti predloženu izmenu zakona kojim bi se uvelo obavezno članstvo.

Usvajanjem Predloga zakona omogućiće se održanje komorskog sistema, kao važnog činioca za razvoj privrednog sistema, i dalje nesmetano vršenje svih javnih ovlašćenja sve do trenutka celovitog rešavanja osnivanja i funkcionisanja privrednih komora.